

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Кафедра перекладу



ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Дніпро
2023

Програма виробничої (педагогічної) практики здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». Д. : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 33 с.

Розробники:

Введенська Т.Ю. – к.ф.н., професор кафедри перекладу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

Нестерова О.Ю. – к.п.н., зав. кафедрою філософії і педагогіки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Програма виробничої (педагогічної) практики здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» відповідає Стандарту вищої освіти підготовки бакалаврів спеціальності 035 Філологія, який затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 869 від 20.06.2019 р., згідно якому бакалавр-філолог може працювати на викладацьких посадах у закладах загальної середньої освіти (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження педагогічної практики).

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 035 «Філологія» (протокол № 1 від 31.08.2023).

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Мета та завдання практики.....	6
3. Зміст практики	7
3.1 Планування уроків іноземної мови, організація і проведення їх аналізу.....	7
3.2 Індивідуальні завдання. Позакласні заходи, що проводяться іноземною мовою, їх аналіз.....	10
3.3. Методичні рекомендації. Зміст навчальної діяльності керівників педагогічної практики.....	11
4. Форми та методи контролю. Критерії оцінки уроків студентів-практикантів.....	14
5. Вимоги до звіту.....	15
6. Підведення підсумків практики.....	16
7. Навчальні посібники. Список рекомендованої літератури. Нормативна база.	17
Додаток 1. Щоденник практики.....	20
Додаток 2. Зразок оформлення плану-конспекту уроку.....	24
Додаток 3. Схематичний план уроку.....	29
Додаток 4. Схема спостереження та аналізу відвіданого уроку.....	30
Додаток 5. Схема поглибленого аналізу уроку	31
Додаток 6 Зразки документації з практики.....	33

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика студентів є невід’ємною складовою процесу підготовки фахівців різних кваліфікаційних рівнів у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» і проводиться на обладнаних відповідним чином базах Університету, в закладах освіти України та в інших країнах. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці майбутньої професійної діяльності, формування у них на базі одержаних в Університеті знань професійних навичок та вмінь для прийняття самостійних рішень під час роботи в конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Виробничу (педагогічну) практику студенти спеціальності 035 «Філологія», ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» проходять на 3 курсі. Педагогічна практика є невід’ємною частиною підготовки до викладацької діяльності майбутніх висококваліфікованих фахівців, які отримують диплом бакалавра. Умовою успішного проходження педагогічної практики є опанування студентами змісту фундаментальних дисциплін, методики їх викладання, основ психології та педагогіки для викладання відповідних дисциплін у загальноосвітніх школах, гімназіях, ліцеях, спеціалізованих середніх навчальних закладах. Педагогічна практика для студентів III курсу розроблена на основі Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Курс	Вид практики	Кількість кредитів	Чверть	Кількість тижнів
III	Виробнича (педагогічна)	6	12	4

В освітньо-професійній програмі «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» спеціальності «Філологія» (перший освітній рівень – бакалавр) здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до ОК ПЗ «Виробнича (педагогічна) практика» віднесені такі результати навчання:

ПРН3	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН14	Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності

ПРН17	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності
ПРН18	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

Програма практики базується на наступних дисциплінах:

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	Ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, спілкуватися в різних ситуаціях; формулювати власну думку, висловлювати почуття щодо життєвих явищ, суспільних та інших проблем; розуміти інших людей, знаходити спільну мову з ними для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя
Б3 Психологія	Аналізувати психологічний зміст, структуру та умови розвитку особистості. Проводити ефективну комунікацію відповідно до психологічних особливостей особистості
Б4 Педагогіка	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі навчання та викладання та нести відповідальність за прийняття рішень в умовах викладацької діяльності.
Ф12 Методика викладання іноземних мов	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції методики викладання іноземних мов, уміти застосовувати їх у професійній діяльності; Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання

2. Мета і завдання практики

У системі професійної підготовки майбутнього вчителя педагогічна практика є ланкою, що поєднує теоретичне навчання в університеті з самостійною роботою в школі. Під час педагогічної практики створюються всі необхідні умови як для практичної реалізації всіх знань, навичок та вмінь студентів, набутих з психолого-педагогічних, мовних та суспільствознавчих предметів, так і для розвитку індивідуальних педагогічних здібностей кожного з них.

Метою педагогічної практики є розвиток у студентів умінь здійснювати діяльність з навчання іноземної мови в навчально-виховних закладах на базі сформованої у них іншомовної компетенції та знань основ теорії методики, педагогіки та психології, умінь поєднувати теоретичні знання майбутніх учителів з методики викладання іноземної мови з практичною діяльністю

навчання учнів; забезпечення практичного пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; виховання у студентів потреби систематично поновлювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Студенти повинні оволодіти системою професійних умінь у процесі проведення навчально-виховної та дослідницької роботи на початковому та середньому ступенях навчання іноземної мови під час педагогічної практики на III курсі.

Основні **завдання** педагогічної практики:

1. Сформувати у практикантів уміння проводити уроки з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності.
2. Розвинути у практикантів уміння здійснювати виховну роботу на базі вивчення іноземної мови.
3. Сформувати вміння проводити науково-дослідницьку роботу.

У процесі педагогічної практики відбувається:

- виховання у студентів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті;
- закріплення, поглиблення та синтезування психолого- педагогічних, методичних і мовних знань у процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань;
- свідоме застосування студентами теорії навчання в практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості;
- формування та розвиток професійних навичок і вмінь;
- розвиток у студентів вміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності;
- ознайомлення з сучасним етапом навчально-виховної роботи в школі, передовим педагогічним досвідом; вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Основні права та обов'язки студента-практиканта:

1. Студент-практикант зобов'язаний сформувати в учнів окреслені у програмі навички та вміння щодо володіння іноземною мовою.
2. Практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту школи, правилами внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації школи, вчителів та керівників педпрактики.
3. Студент-практикант має право вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організації педпрактики, брати участь у конференціях та нарадах.
4. Студент-практикант має право одержувати консультації вчителя та методиста з усіх питань проведення педагогічної практики.
5. Студент-практикант має право користуватися бібліотекою школи, навчальними кабінетами, навчальними посібниками.
6. Один із студентів-практикантів призначається старостою педпрактики.

7. Упродовж педагогічної практики студент працює в школі не менше п'яти днів на тиждень; один день самостійної роботи на тиждень закріплюється за студентом на весь період педпрактики.

8. Дозвіл на проходження педпрактики за місцем проживання або роботи студент одержує у ректора університету.

9. Студент, який не виконав програму практики без поважних причин і отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету.

10. Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, перебування на стажуванні за кордоном), вона переноситься на період проходження практики студентами заочного навчання без відриву від занять в університеті.

11. Студент, який одержав на екзамені "незадовільно" з практики мови і методики викладання іноземних мов, до практики не допускається.

12. Студент, який має академічну заборгованість з інших дисциплін за попередній семестр, до проходження практики допускається, академічна заборгованість ліквідує у вільний від навчального навантаження у школі час.

Обов'язки керівника практики від кафедри перекладу

Керівник практики зобов'язаний:

- 1) здійснювати методичне керівництво та контроль за педагогічною діяльністю студентів;
- 2) проводити інструктаж учителів та інших педагогічних працівників щодо організації та змісту практики;
- 3) прикріплювати студентів до вчителів англійської мови, визначати разом з учителем теми уроків для спостереження та проведення студентами-практикантами;
- 4) організувати спостереження та аналіз уроків англійської мови, проведених учителями школи;
- 5) допомогти студентам скласти індивідуальний план на період практики; затвердити його; контролювати виконання;
- 6) консультувати студентів, надавати методичну допомогу;
- 7) збирати, аналізувати документацію представлену студентами, оцінювати роботу практикантів;
- 8) скласти звіт про підсумки практики.

3. Зміст практики

3.1. Планування уроків іноземної мови, організація і проведення їх аналізу

Успішність планування уроків зумовлена такими факторами:

- знанням цілей навчання та програмних вимог до мовленнєвих навичок і вмінь учнів у кожному класі;

- знанням змісту навчально-методичного комплексу;
- знанням умов навчання: вікових особливостей учнів, специфіки конкретного класу;
- знанням основних методичних вимог до сучасного уроку іноземної мови;
- врахуванням дидактичних і методичних принципів навчання.

Відповідно до програми, навчання іноземної мови передбачає комплексне досягнення практичної, виховної, загальноосвітньої та розвиваючої цілей.

Практична ціль передбачає навчання учнів говоріння, аудіювання (усне мовлення), письма, читання (писемне мовлення) іноземною мовою в межах тематики та мовного матеріалу, визначених програмою.

Загальноосвітня ціль сприяє розширенню загального та філологічного кругозору учнів.

Розвиваюча ціль спрямована на розвиток інтелектуальної, пізнавальної діяльності учнів, їх мовних здібностей.

Виховна ціль забезпечує моральне, естетичне, трудове виховання учнів засобами іноземної мови.

Виходячи із загальних *кінцевих цілей навчання*, вчитель – а під час практики здобувач вищої освіти - визначає *конкретні цілі уроку*: практичну, загальноосвітню, розвиваючу, виховну.

Формулюючи *практичну* мету, вчитель визначає, чого конкретно він буде навчати учнів на цьому уроці. Доцільно починати формулювання практичної мети словами "вчити..." або "навчити..." Наприклад: «вчити учнів вживати ГС ... на рівні однієї фрази; вчити учнів вживати нові ЛО ... на рівні понадфразової єдності; вчити учнів розуміти незнайомі слова на основі контексту; вчити учнів розповідати про ... в обсязі 7-8 фраз на основі мовленнєвої ситуації з опорою на логіко-синтаксичну: вчити учнів обмінюватися репліками на рівні діалогічної єдності "твердження-твердження" на основі мовленнєвої ситуації: вчити учнів одержувати основну інформацію з прочитаною/ прослуханого тексту».

Якщо подається новий мовний матеріал, то формулювання практичної мети може бути таким:

- ознайомити учнів із функцією, формою, особливостями вживання... та вчити правильно використовувати її на рівні фрази; ознайомити зі значенням, формою, особливостями вживання ЛО ... та вчити правильно їх використовувати в знайомих ГС на рівні фрази;
- ознайомити з правилом читання літер і вчити правильно читати слова згідно з правилом.

Плануючи досягнення *розвиваючої, виховної, загальноосвітньої* цілей, вчитель повинен чітко визначити відповідний потенціал навчального матеріалу уроку і своїх дій на ньому. Наприклад:

- розвивати кмітливість учнів (учитель на уроці використовуватиме безперекладні способи семантизації або ребуси, кросворди тощо);

- розвивати інтелектуальну гнучкість учнів (учитель проводитиме вправу на трансформацію діалога-зразка на основі змінних ситуацій):

- виховувати гарний смак (навчаючи учнів правильно вживати прикметники, вчитель планує проведення вправи на основі ситуації добору одягу, який створює гармонійні за кольором ансамблі, тощо).

Формулювання загальноосвітньої мети можна починати словами: "розширювати уявлення" або "формувати уявлення..". Наприклад:

- розширювати уявлення учнів про традиції... (учні на уроці будуть читати текст, де є відповідна додаткова інформація, обговорення якої планується вчителем);

- формувати уявлення учнів про національний костюм (вчитель планує подачу або тренування ЛО за темою "Одяг" на основі предметів національного костюма, про який учні ще не мають уявлення).

Починається планування складанням *тематичного плану*. Він дозволяє вчителю бачити в цілому цикл уроків за темою, роль і місце кожного уроку в ньому і завдяки цьому добирати найбільш ефективні методи, прийоми та засоби для вирішення проміжних завдань на шляху досягнення кінцевих цілей в оволодінні учнями конкретними комунікативними навичками та вміннями в рамках відповідної теми. Для складання тематичного плану необхідно:

а) визначити характер та обсяг мовного і мовленнєвого матеріалу кожного уроку, передбачених авторами підручника;

б) вивчити відповідні методичні рекомендації "Книжки для вчителя" (за умови її наявності) та сформулювати цілі кожного уроку з урахуванням етапів роботи над навчальним матеріаломі вимог програми;

в) визначити необхідні для досягнення мети методи та прийоми навчання;

г) спланувати домашнє завдання;

д) забезпечити необхідне оснащення уроку;

е) врахувати специфіку роботи в даному класі (рівень підготовки учнів, їх пізнавальну активність, уміння виконувати певні типи вправ, інтерес до предмета, відношення до вчителя тощо)

Тематичний план є основою для поурочного планування, в якому розкривається конкретний зміст кожною уроку з урахуванням специфіки іноземної мови як навчального предмета у процесі планування і складання плану-конспекту.

Завдання кожного уроку визначаються в залежності від його місця в тематичному циклі:

- організація мовного матеріалу повинна бути комплексною; для формування конкретних аспектих мовленнєвих навичок та для розвитку умінь в різних видах мовленнєвої діяльності повинен виконуватись відповідний комплекс вправ:

- мовленнєва практика (вправи) повинна імітувати процес мовленнєвого спілкування, тобто мати комунікативну спрямованість, вмотивованість та ситуативну зумовленість;

- ефективність уроку визначається ступенем мовленнєвої активності учнів;

- урок повинен передбачати систематичний і планомірний контроль рівня сформованості мовленнєвих навичок, умінь учнів та сприяти здійсненню диференційованого підходу до їх навчання;
- зміст уроку повинен готувати учнів до виконання домашнього завдання;
- урок повинен проводитись іноземною мовою в доступних для розуміння учнями формах;
- діяльність учителя повинна викликати інтерес і пізнавальну активність учнів;
- у процесі планування необхідно враховувати вікові особливості учнів.

Аналіз уроку — важлива ланка професійної підготовки студентів у період педагогічної практики. Він має на меті: поглиблювати знання з методики; розвивати дослідницькі, конструктивно-планувальні, комунікативно-навчаючі та організаційні професійні вміння майбутнього вчителя; сприяти формуванню індивідуального стилю педагогічної діяльності.

Конкретні завдання проведення аналізу уроку:

- оволодіти вміннями щодо фіксованого спостереження за діяльністю вчителя або студента-практиканта та правильного її інтерпретування;
- навчитися визначати шляхи усунення помічених недоліків з урахуванням причин їх виникнення та конкретних умов навчання;
- оволодіти вмінням самоаналізу, що дозволяє порівнювати свої дії з прийнятими в методиці еталонами, шукати та знаходити ефективні прийоми навчання, розвитку та виховання учнів, вмінням оперативно перебудувати накреслені дії залежно від конкретних змін у навчальній ситуації.

За період педпрактики III курсу вміння студентів аналізувати уроки розвивається поступово. Спочатку (перший тиждень) студенти навчаються проводити з опорою на схему загальний цілісний аналіз уроку, оцінюючи реалізацію вчителем основних вимог до уроку іноземної мови: його цілеспрямованість, змістовність, мовленнєву активність учнів, відповідність мовленнєвої поведінки вчителя цілям, змісту та умовам навчання, результативність уроку. Після цього (наступний тиждень) на базі загального аналізу студенти оволодівають аналізом окремих елементів уроку за індивідуальними завданнями методиста. На завершальному етапі (останні два тижні) одержані вміння інтегруються у поглиблений аналіз уроку з опорою на схему.

3.2 Індивідуальні завдання. Позакласні заходи, що проводяться іноземною мовою, їх аналіз

Зміст індивідуальних завдань та навчальної роботи студента під час

педагогічної практики складається з таких видів діяльності:

1. Ознайомлення із специфікою діяльності школи даного типу (загальноосвітньої, ліцею, гімназії та ін.);
2. Планування навчально-виховного процесу та проведення уроків і позакласних заходів іноземною мовою;
3. Відвідування та наступний аналіз уроків і позакласних заходів іноземною мовою;
4. Участь у роботі методичного об'єднання вчителів іноземної мови, у семінарах студентів-практикантів, у засіданні педагогічної ради школи за результатами педагогічної практики, у підсумкових заходах з педпрактики.
5. Проведення студентом наукового дослідження із зазначенням тематики.

На основному етапі педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Студент проводить не менше двох уроків на тиждень.
2. Студента допускають до проведення уроків тільки за наявності мовного конспекту уроку, підписаного вчителем, методистом або керівником від кафедри.
3. За час педпрактики студент готує та проводить не менше одного позакласного заходу іноземною мовою, має конспект його проведення.
4. Студент відвідує уроки, що проводять вчителі іноземної мови, вчителі-предметники та студенти-практиканти згідно з розкладом відвідувань та взаємовідвідувань, та бере участь в їх аналізі.
5. Студент відвідує позакласні заходи, здійснювані іноземною мовою, які проводять вчителі та практиканти, і бере участь в їх аналізі.
6. Студент бере участь в методичних семінарах і виступає на них з доповідями.
7. Студент проводить дослідницьку роботу за темою курсової або дипломної роботи, а також за своїм вибором.

3.3. Методичні рекомендації. Зміст навчальної діяльності керівників педагогічної практики

Під час педагогічної практики студент-практикант III курсу, спираючись на зразки методичних матеріалів та використовуючи настанови методиста і вчителя, повинен оволодіти основами професійно-методичних вмінь: конструктивно-планувальних, комунікативно-навчаючих, організаційних та дослідницьких вмінь у такому обсязі:

1. *Конструктивно-планувальні вміння:*
 - а) складати плани-конспекти окремих уроків та серії уроків за темою на початковому або середньому ступені навчання; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку;
 - б) обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку;
 - в) визначати типи вправ та послідовність їх виконання у відповідності до

етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також з урахуванням труднощів навчального матеріалу і рівнем підготовленості учнів;

г) використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації, а також відповідний їм мовленнєвий матеріал для сприймання і засвоєння мовних явищ, що вивчаються, та їх творчого застосування в мовленнєвій діяльності;

д) проектувати і створювати необхідні наочні посібники для проведення уроків;

е) скласти план позакласної роботи з іноземної мови;

є) скласти план і сценарій позакласного заходу з іноземної мови.

2. Комунікативно-навчаючі вміння:

а) встановлювати і підтримувати засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти: "вчитель-клас", "вчитель-учень", "учень-учень" тощо;

б) адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до рівня вимог програми та можливостей і загального розвитку учнів (застосовувати мовні опори, спрощення, здійснювати перехід від однієї форми говоріння до іншої тощо);

в) намічати об'єкт контролю мовленнєвої діяльності учнів з урахуванням вимоги досягнення відносно правильного мовлення учнів та визначати рівень сформованих мовленнєвих навичок і вмінь;

г) помічати помилки учнів, усвідомлювати їх характер і використовувати мовленнєвий спосіб виправлення (перепитування, зорова, вербальна та схематична наочність, екстралінгвістичні засоби, тощо).

3. Організаційні вміння:

а) організувати виконання намальованого плану;

б) забезпечувати мовленнєву діяльність учнів відповідно до плану уроку;

в) раціонально поєднувати колективні (фронтальні, малогрупові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та ступеню навчання;

г) проводити навчальні ігри з урахуванням вікових особливостей учнів та ступеню навчання;

д) цілеспрямовано використовувати традиційні наочні посібники та методично грамотно застосовувати аудитивні, візуальні та аудіовізуальні технічні засоби навчання;

е) здійснювати різноманітні прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів залежно від їх вікових особливостей;

є) проводити позакласний захід іноземною мовою за складеним планом і сценарієм.

4. Розвиваючо-виховні вміння:

а) реалізувати загальноосвітній, розвиваючий та виховний потенціал мовленнєвого матеріалу уроку;

б) формувати і розвивати на матеріалі іноземної мови інтелектуальну та емоційну сфери особистості учня, його пізнавальні інтереси;

в) вирішувати засобами іноземної мови завдання морального,

культурного, естетичного, гуманістичного виховання учнів.

5. Дослідницькі вміння:

а) вивчати ставлення учнів до предмета і виявляти рівень сформованості мовленнєвих навичок та вмінь учнів за завданням викладача;

б) здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями та добору оптимальних шляхів попередження помилок;

в) проводити спостереження та аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузько-цільове завдання;

г) спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід учителів, студентів-практикантів, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи;

д) вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи описані в літературі нові норми, прийоми роботи.

Зміст навчальної діяльності керівників педагогічної практики

Діяльність керівників педагогічної практики, професорсько-викладацького складу університету, керівництва школи та вчителів здійснюється у *п'ять етапів*: етап попередньої роботи, початковий, основний та підсумковий етапи, етап організаційної роботи після педагогічної практики.

На етапі *попередньої роботи* керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності:

- керівник педагогічної практики організує обмін досвідом проведення педагогічної практики між методистами;
- керівник педагогічної практики проводить заняття з методики проведення педагогічної практики з молододосвідченими методистами;
- методист і керівник педагогічної практики разом з керівництвом школи здійснюють у школі попередній вибір класів, груп, учителів іноземної мови та класних керівників, вирішують інші організаційні питання.

На *початковому етапі* керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності:

- у перший день педагогічної практики груповий методист проводить організаційне заняття з академічною групою студентів в університеті або школі;
- у перший або другий день педагогічної практики в школі проводиться бесіда з директором, завучем або завідувачем методичним об'єднанням школи і вчителями зі студентами-практикантами;
- протягом п'яти днів педагогічної практики організується знайомство практикантів з групами і класами;
- протягом першого тижня методист організує відвідування уроків

учителів і проводить зі студентами їх аналіз;

- у перші дні педагогічної практики методист організує відвідування студентами та наступний аналіз спеціально підготовленого уроку вчителя, студента або сам проводить показовий урок;

- протягом перших днів педагогічної практики методист організує відвідування студентами та наступний аналіз позакласного заходу, здійснюваного іноземною мовою, спеціально підготовленого вчителем, студентом або самим груповим методистом;

- у перший тиждень педагогічної практики організується знайомство практикантів з групами і класами; методист і керівник від кафедри затверджують індивідуальні плани роботи студентів-практикантів;

- методист допомагає старості групи з педпрактики скласти протягом першого тижня педагогічної практики загальні розклади уроків, позакласних заходів, здійснюваних рідною мовою, взаємовідвідувань студентами уроків практикантів, а також позакласних заходів, здійснюваних іноземною мовою, методико-педагогічних семінарів, днів самостійної роботи студентів;

- методист подає керівнику педагогічної практики університету загальний розклад уроків, позакласних заходів, що проводяться іноземною мовою, взаємовідвідувань студентами уроків практикантів, взаємовідвідувань студентами позакласних заходів та семінарів;

- керівник педагогічної практики аналізує стан початкового етапу педагогічної практики і вживає заходів щодо його покращення.

4. Форми та методи контролю

На *основному* етапі керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності:

- Методисти та вчителі дають студентам консультації з планування серій уроків і складання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників і технічних засобів, проведення позакласних заходів іноземною мовою.

- Вчителі відвідують усі уроки закріплених за ними практикантів та аналізують їх.

- Методисти відвідують уроки практикантів (не менше трьох уроків кожного практиканта) та аналізують їх.

- Методисти після уроку практиканта, на якому були присутні інші студенти-практиканти, навчають студентів-практикантів аналізувати уроки: робити загальний, поелементний та поглиблений аналіз.

- У разі необхідності методисти дають показові уроки або фрагменти уроків.

- Методисти відвідують не менше одного позакласного заходу, здійснюваного іноземною мовою.

- Методист і керівник педагогічної практики проводять семінари з

методики, психології, педагогіки.

- Керівник педагогічної практики факультету під час педпрактики відвідує школу, проводить бесіди з керівниками школи, вчителями, знайомиться з документацією, яку ведуть студенти, відвідує уроки та позакласні заходи і бере участь в їх аналізі: бере участь у роботі зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики.

- Керівник педагогічної практики факультету проводить бесіди з груповими керівниками педпрактики про стан педагогічної практики, вживає заходів щодо його удосконалення.

На *підсумковому етапі* педагогічної практики керівники педпрактики виконують такі типи діяльності:

- Методист перевіряє документацію, яку ведуть студенти-практиканти, та оцінює її.

- Методист бере участь в організації та проведенні зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики.

- На зборах педагогічного колективу школи з підсумків педагогічної практики вчителі, класні керівники, методисти та керівники педагогічної практики характеризують роботу студентів-практикантів.

На етапі організаційної роботи після педагогічної практики її керівники виконують такі види діяльності:

- Методист перевіряє документацію, яку подали студенти, підписує кожний її розділ та виставляє оцінку за педагогічну практику не пізніше як через три дні після її закінчення.

- Методист складає звіт про результати педагогічної практики в академгрупі за затвердженою схемою і подає його разом з документацією студентів керівнику педагогічної практики факультету не пізніше як через три дні після закінчення педагогічної практики.

- Керівник педагогічної практики вивчає та аналізує звіти методистів і документацію студентів, складає звіт про результати педагогічної практики.

5. Вимоги до звіту

Після закінчення терміну практики студенти у письмовій формі звітують про виконання програми та індивідуального плану. Створюють папку, в якій міститься:

- 1) щоденник проходження практики (індивідуальний план, записи спостереження уроків, позакласної виховної роботи, проведення фрагментів уроків і виховних заходів);
- 2) сценарій, конспекти виховних заходів;
- 3) повний конспект одного уроку з ескізами допоміжних засобів навчання;
- 4) методичний аналіз уроку студента практиканта
- 5) письмовий звіт.

Звіт з педагогічної практики студент подає на перевірку комісії, яка призначається завідувачем кафедри (до складу комісії входять викладач-методист).

Комісія приймає залік у студентів протягом перших десяти днів після проходження практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписами членів комісії.

6. Підведення підсумків практики. Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

Результати проходження практики студентом оцінюються за наступними критеріями:

- Наявність всіх необхідних документів, що супроводжують процес проходження практики
- Наявність обов'язкових формальних елементів звіту
- Самостійність виконання звіту
- Глибина проробки завдання практики
- Обґрунтованість ідей і висновків, висунутих студентом
- Успішність захисту звіту з практики студентом.

Підсумкова оцінка практики може бути визначена за допомогою наступної шкали:

– Відмінно (90-100 балів): наявні всі необхідні документи з практики з усіма реквізитами; звіт написано самостійно з дотриманням формальних вимог; завдання практики пророблені і висвітлені повністю; студентом продемонстрований високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, творчий підхід; звіт захищено успішно, отримано відповіді на запитання по звіту.

– Добре (75-89 балів): наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні; звіт написано самостійно, але деякі формальні вимоги порушені; завдання практики пророблені і висвітлені не всебічно; студентом продемонстрований високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, проте вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт захищено успішно, із зауваженнями.

– Задовільно (60-74 балів): наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт засновано на плагіаті без використання посилань та/або деякі формальні вимоги порушені чи недотримані взагалі; завдання практики пророблені і висвітлені не в повному обсязі; студент продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через мало адекватні відповіді на запитання для захисту.

– Незадовільно (1-59 балів): відсутні один чи більше документів з практики, деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт повністю засновано на плагіаті без використання посилань та/або багато формальних вимог порушено чи не дотримано взагалі; завдання практики

пророблені і висвітлені неналежним чином; студент продемонстрував схильність до механічної компіляції чужих ідей, висновків, вони суперечливі, взаємовиключні і можуть бути майже не пов'язаними з матеріалами практики; звіт не захищено через неадекватні відповіді на запитання для захисту і слабку орієнтацію в матеріалах звіту.

№ з/п	Зміст виконаної роботи студентом -практикантом	Максимальна кількість балів
1.	Змістовне наповнення індивідуального плану	5
2.	Звіт про виконану роботу	5
3.	Змістовне наповнення щоденника	20
4.	Розробка конспектів уроків	20
5.	Сценарії виховних заходів	20
6.	Якість оформлення звітної документації	10
7.	Захист звіту	20
ЗАГАЛЬНА СУМА БАЛІВ		100

Комісія на звітній конференції підтверджує чи не підтверджує отримані студентом бали. Результати складання заліку з практики заносяться в відомість, залікову книжку студента за підписом всіх членів комісії. Керівник практики подає до деканату відомість диференційованого заліку з практики в день його складання.

Підсумки практики розглядаються на засіданні кафедри, де керівники подають письмовий звіт про результати практики.

7.Навчальні посібники. Список рекомендованої літератури. Нормативна база.

- 1.Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №79)
- 2.Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова/ Німецька мова/ Французька мова/ Іспанська мова. Програми затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
- 3.Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. Програми затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2017
- 4.Педагогічна практика студентів. За редакцією проф. А.Д. Бонаря –К.: Вища школа, 1972. – 252 с.
- 5.Вишневецький О. І. Методика навчання іноземних мов : навч. посіб. / О. І.

Вишневецький. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2011. – 206 с.

6. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. – Київ : Ленвіт, 2003. – 273 с.

7. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підруч. / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова [та ін.]. – Київ : Академія, 2010. – 327 с.

8. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.

Базова література

1. Бех П. О., Биркун Л. В. Концепція викладання іноземних мов в Україні // Іноземні мови. – 1996, № 2. – С. 3-8.

2. Бігич О. Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.

3. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста)/ Колектив авторів під керівництвом С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – 96 с.

4. Грибан Г. В., Кучерук О. А. Практикум з методики викладання мови: навч.-метод. посіб. Київ : Кондор, 2010. 160 с.

5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.

6. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. Київ : Знання-Прес, 2003.

7. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник/кол.авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт., 1999.

8. Ніколаєва С. Ю. Ступенева підготовка вчителя/викладача іноземної мови в університеті // Іноземні мови № 2. – 1999. – С. 3 – 8.

9. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ, 2004. 192 с.

10. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтов. посібн. на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам) / Кол. авторів: Пащенко М. І., Пащенко Д. І., Перепелюк Т. Д. Умань, 2008.

11. Підготовка вчителя-філолога у педагогічному вищому навчальному закладі : монографія / за ред. В. Мельничайка, Л. Струганець. Тернопіль, 2017. 420 с.

12. Струганець Л. Мовнокомунікативна компетентність учителя-лідера : навч. пос. Київ, 2016. 40 с.

Допоміжна література

1. Васьков Ю. В. Наукові основи сучасного аналізу уроку : теорія, технологія,

- досвід. Харків : Ранок, 2008. 192 с
2. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній освіті. Миколаїв : Іліон, 2013. 252 с.
 3. Ковальчук В. Ефективний урок : технології, структура, аналіз. Київ : Шк. світ, 2011. 120 с.
 4. Косогова О. Метод проектів на уроках зарубіжної літератури. Харків : Веста ; Ранок, 2008. 144 с.
 5. Кузьмінський А. І. Технологія і техніка шкільного уроку. Київ : Знання, 2010. 335 с.
 6. Назаренко Л. Уроки літератури з використанням інформаційних технологій. Миколаїв : ОППО, 2011. 136 с.
 7. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.
 8. Уліщенко А. Застосування інформаційних технологій у навчанні мови та літератури. Харків : ХОНМІБО, 2006. 96 с.
 9. Організація педагогічної практики в кредитно-модульній системі навчання (освітньо-кваліфікаційні рівні «бакалавр», «спеціаліст») / Укл. Соловей І.М., Ніколаєва С.Ю., Спіцин Є.С. та ін. К: Ленвіт, 2006. 106 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/resources-for-teachers>
2. elt.enquiry@oup.com
3. www.oup.com/elt
4. <https://sites.google.com/site/metodikavikladannaim/lekcia-1-metodika-navcanna-inozem-nih-mov-ak-nau-ka-ieie-zv-azok-z-insimi-naukami>

Додаток 1

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(назва практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (інститут) _____

Кафедра _____

Ступінь вищої освіти _____

Спеціальність _____

_____ курс, група _____
(шифр групи)

Керівник практики від НТУ «ДП» _____
(посада, прізвище та ініціали)

Печатка деканату Декан факультету (директор інституту) _____
(підпис)

Студент _____
(прізвище, ім'я, по

батькові) прибув «_____»

_____20_____р.

на підприємство, організацію, установу і приступив до практики.

Печатка підприємства,
організації, установи «___»_____20___р.

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув «_____»
_____20_____р.

з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства,
організації, установи «___»_____20___р.

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка підприємства,
організації, установи «_____»_____20___р.

Додаток 2. Зразок оформлення плану-конспекту уроку
План-конспект з англійської мови
у 3 класі

Урок

№Клас

Дата

Тип уроку

Тема: Seasons and months.

Мета уроку

Практична: навчити учнів розповідати про улюблену пору року; розвивати вміння сприймати на слух; удосконалювати навички усного мовлення; формувати навички вживання дієслова can; активізувати вживання виченої лексики за темою в усному мовленні, практикувати учнів в усному мовленні за темою «Пори року та місяці».

Освітня: поглибити знання учнів з теми, підвищити мотивацію вивчення англійської мови.

Розвиваюча: розвивати мовну здогадку та мовленнєву реакцію; удосконалювати фонетичні, лексичні та граматичні навички, уміння сприймати та розуміти на слух тексти; розвивати пам'ять та увагу.

Виховна: виховувати в учнів любов до рідної природи, повагу до оточуючого середовища; виховувати в учнів старанність, наполегливість, бажання творчо працювати.

Обладнання: плакат «Seasons», картки, підручники, комп'ютер, картки з назвами місяців, малюнки до фонетичної розминки, картки для читання, презентації «Seasons», «Months».



Хід уроку

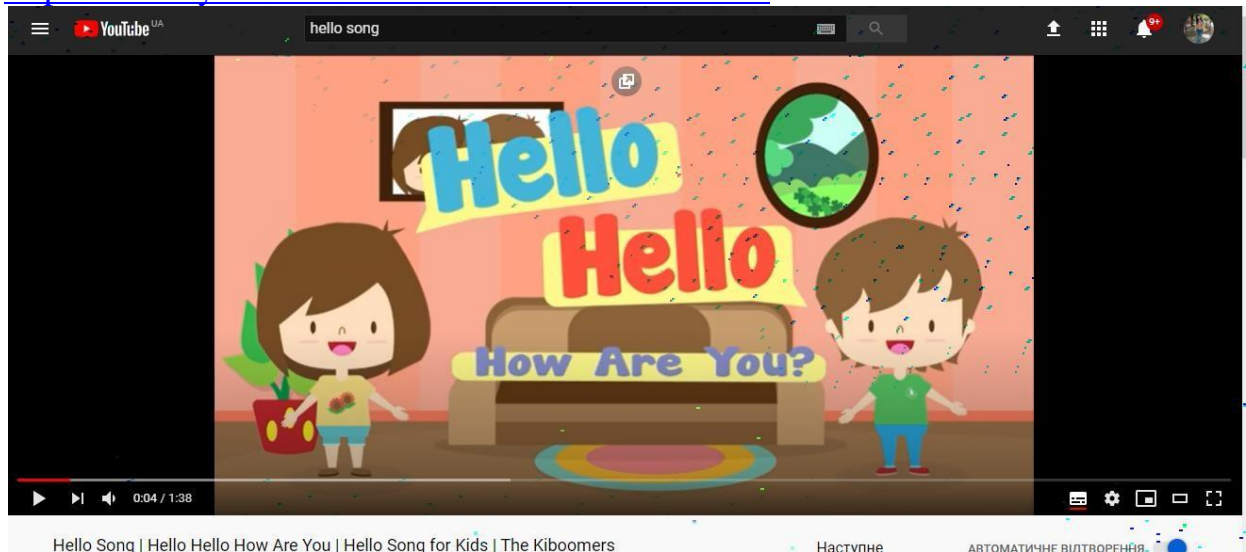
Підготовка до уроку

I. Організаційний момент

1. Привітання

«Hello-song»

<https://www.youtube.com/watch?v=x23rTDI4AMs>



2. Мовленнєва розминка

- How are you?

- I am fine (bad, so-so). Good , children? Very good job!!!!

Are you ready to start our lesson?

Let's begin, then...

But what has happened? We can't start our lesson. There is a lock, isn't?!

What will we do? I think we must guess what our lesson will be today about. Let try!



Приблизні відповіді учнів:

P1: months

P2: seasons

T.: Well done! You are right. Today we are going to speak about seasons and months of a year and special days.

3. Фонетична розминка

- *Дорогі дітки* .Давайте потренуємо наш язичок. Let's train our tongue.
(розминка записана на дошці, поруч прикріплені ілюстрації)

[w] Is the weather wet, when is winter white?

[r] Green grass,

 Red leaves,

 Grey clouds,

 Brown trees.

Rainy weather. The weather is rainy.

4. Оголошення теми і мети уроку, мотивація.

- Сьогодні ми повторимо те, що вивчили про пори року і погоду, про ваші заняття у різні пори року, повторимо назви місяців і ви зможете розказати, що ви можете робити у різні пори року, використовуючи дієслово can. Саме завдяки цьому ви зможете будь-кому назвати місяць

- Today we will repeat what you learned about the seasons and weather, about your classes at different times of the year, repeat the names of the months and you can tell what you can do at different times of the year using the verb can. This will allow you to name the month .

II. Основна частина.

Перегляд презентацій (Seasons and Months)

а) повторення назв пір року

- Діти ,сьогодні ми з Вами відправимося з Вами у подорож по країні, яка називається SEASONS and Months. Поділена вона на 4 королівства, але сталася з нашою картою біда – всі назви королівств перемішалися! Давайте поставимо наші постери на місця.

(діти збирають назви пір року до постера «Seasons» по порядку)

- So, how many seasons are there in a year? What are they?

б) читання

- Карту ми зібрали, а тепер прочитаємо вірш про пори року.

(Діти читають вірш на картках)

Spring is green,

Summer is bright,

Autumn is yellow,

Winter is white.

- What colour is the spring (summer, autumn, winter)?

в) усне мовлення

- У наших королівствах є жителі – місяці. Але зла чаклунка викликала вітер і розлетілися вони хто куди. Давайте допоможемо їм повернутися.

(Діти прикріплюють назви місяців на плакат з яких утворюють потяг (The train))

- May is in spring. January is in winter. September is in autumn. Etc.

г) пісня

- Ми допомогли жителям-місяцям повернутися до своїх пір року, тож ще й пісню про них заспіваємо.

Song «Months of the year»

<https://www.youtube.com/watch?v=Fe9bnYRzFvk>



- So, how many months are there in a year? What are they?

2. Усне мовлення. (Speaking)а) повторення погоди

- А тепер пригадаємо, яка ж погода буває в різні пори року.

(презентація)

- What is the weather like in winter (spring, summer, autumn)? – It is...

б) опис погоди

- What season is it now?
- What month is it now?
- What is the weather like today?
- Is it raining? Is it windy? Is it cold?

Фізкультхвилинка

- Давайте згадаємо, що можна робити у таку погоду.

Song «I can»

<https://www.youtube.com/watch?v=iBceWhZZXBc>

в) повторення дієслова can

- Давайте нагадаємо жителям країни, що можна робити в різні пори року.

- What can you do?

3. Аудіювання

- Жителі країни вирішили загадати нам загадки. Чи вгадаєте ви, про яку пору року йдеться? Після цього ви запишете, що це з пора року і чи любите ви її, чи ні.

Text 1. It is cold and frosty. It is snowy too. The trees are white. I can ski and skate. I can't swim.

- What season is it? Do you like it? (діти записують в зошит It is winter. I like/don't like winter.)

Text 2. It's rainy. It's windy. The clouds are grey. The leaves are brown, red and orange. I can read books at home.

- What season is it? Do you like it? (діти записують в зошит It is autumn. I like/don't like autumn.)

4. Письмо(Writing)

- Ось ще одне завдання від жителів країни. Вам потрібно вставити пропущені слова. (Діти виконують завдання на картках)

5. Усне мовлення.(Speaking)

- А тепер розкажіть про вашу улюблену пору року.

- What is your favourite season?

(Діти розповідають про свою улюблену пору року)

III. Заключна частина уроку

Підведення підсумків уроку, оцінювання.

Summing up and awarding the pupils.

4. Homework: Essay. My favourite season.

Додаток 3. Схематичний план уроку

Час

Хід уроку

Етап. Мета. Прийом.	Зміст роботи
I	2

I. Початок уроку.

Мовленнєва зарядка.

Мета: вчити учнів розуміти на слух у пред'явленні вчителя текст, побудований на знайомому мовному матеріалі.

Прийоми: активне слухання, виконання тесту альтернативного вибору

II. ...

III. ...

Завершення уроку.

Домашнє завдання

Підсумки роботи.

Оцінювання учнів, мотивація оцінок

Методична література.

Додаток 4. Схема спостереження та аналізу відвіданого уроку

Дата _____ Предмет _____ Клас _____

Учитель _____

I. Цілеспрямованість уроку:

1. визначити тему уроку, місце уроку в ситуативно-тематичному циклі, тип уроку;
2. назвати цілі уроку: практичні, загальноосвітні, розвиваючі, виховні;
3. встановити відповідність поставлених цілей місцю уроку в ситуативно-тематичному циклі та типу уроку.

II. Структура і зміст уроку:

1. назвати етапи уроку в їх послідовності;
2. встановити відповідність прийомів навчання основним цілям уроку;
3. оцінити раціональність співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
4. назвати допоміжні засоби навчання, що використовувались, оцінити їх доцільність та ефективність;
5. визначити розвиваючу, освітню, виховну, цінність мовленнєвого матеріалу уроку і вправ, їх відповідність віковим інтересам учнів.

III. Активність учнів на уроці:

1. визначити основні форми взаємодії вчителя та учнів на уроці, їх місце (на якому етапі, для вирішення яких завдань) та ефективність;
2. окреслити прийоми стимулювання мовленнєвої та розумової активності учнів.

IV. Мовленнєва поведінка вчителя:

1. визначити відповідність мовлення вчителя мовній нормі, його адаптованість до рівня мовної підготовки учнів і вимог шкільної програми;
2. оцінити чіткість і доступність формулювання вчителем завдань та зверненість його мовлення до учнів;
3. обґрунтувати доцільність використання вчителем рідної мови на уроці;
4. встановити співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

V. Результативність уроку: 1. назвати, чого

- навчилися учні на уроці;
2. визначити відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям;
3. оцінити об'єктивність та мотиваційний потенціал виставлених учителем оцінок.

Додаток 5. Схема поглибленого аналізу уроку іноземної мови

I. Цілеспрямованість уроку:

1. Визначити практичну, виховну, розвиваючу, загальноосвітню цілі уроку.
2. Встановити відповідність цілей уроку його місцю ситуативно-тематичному циклі, типу уроку та етапу навчання.

II. Структура та зміст уроку:

1. Перерахувати етапи уроку.
2. Співвіднести їх послідовність і розподіл у часі поставленими цілями та віковими особливостями учнів конкретними умовами навчання.
3. Дати детальну характеристику зафіксованим етапам уроку

A. Початок уроку:

- визначити форму проведення та оцінити мотиваційний потенціал і відповідність віковим особливостям і рівню мовної підготовки учнів;
- сформулювати навчальні завдання початку уроку та визначити їх зв'язок з цільовою установкою уроку;
- встановити відповідність використаних прийомів поставленим цілям;
- оцінити ефективність використаних засобів навчання;
- охарактеризувати мовленнєву поведінку вчителя.

Б. Основна частина уроку (з урахуванням наявності конкретних ланок уроку):

а) подача нового мовного матеріалу:

- визначити адекватність прийомів навчання етапам формування мовленнєвих навичок, труднощам засвоєння даного матеріалу і рівню підготовки учнів;
- оцінити вмотивованість та мовленнєву спрямованість подачі мовного матеріалу, забезпечення мовленнєвої та розумової активності учнів;
- назвати використані прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність поставленим цілям;
- визначити виховний, освітній, розвиваючий потенціал використаних прийомів та їх відповідність віковим особливостям учнів;
- оцінити мовленнєву поведінку вчителя;

б) активізація дій учнів у використанні мовного матеріалу:

- встановити відповідність мовленнєвих одиниць та послідовності вправ етапам формування мовленнєвих навичок;
- визначити співвідношення мовних і умовно-мовленнєвих вправ та оцінити його раціональність з урахуванням труднощів засвоєння мовного матеріалу;
- оцінити вмотивованість і мовленнєву спрямованість тренування;
- визначити прийоми активізації роботи всіх учнів та оцінити їх ефективність з урахуванням вікових особливостей учнів;
- встановити зв'язок урочного тренування з виконаним домашнім завданням, оцінити ефективність форм його перевірки;
- назвати використані допоміжні засоби навчання, оцінити їх ефективність та відповідність віковим особливостям учнів і рівню їх підготовки;
- визначити прийоми поточного контролю та оцінити їх адекватність

поставленим завданням;

— визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;

— оцінити мовленнєву поведінку вчителя;

в) практика учнів у спілкуванні:

— оцінити вмотивованість та ситуативну забезпеченість іншомовного спілкування учнів;

— визначити відповідність методичних прийомів етапам розвитку мовленнєвих умінь;

— назвати прийоми активізації роботи всіх учнів;

— визначити адекватність прийомів контролю його об'єктам;

— встановити зв'язок урочної роботи з виконаним домашнім завданням та оцінити ефективність форм його перевірки;

— визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;

— оцінити мовленнєву поведінку вчителя;

В. Завершення уроку:

— оцінити своєчасність і чіткість пояснення домашнього завдання, його підготовленість проведеним уроком і мотивуючий потенціал;

— визначити забезпеченість усвідомлення учнями досягнутого рівня практичного володіння мовою;

— оцінити об'єктивність виставлених оцінок, їх мотиваційний і виховний потенціал.

III. Результативність уроку:

1. Визначити ступінь успішності виконання плану уроку.

2. Встановити відповідність досягнутого на уроці рівня сформованості мовленнєвих навичок та умінь і поставленим цілям.

IV. Рекомендації щодо удосконалення уроку. Залежно від результатів уроків сформулюйте конкретні поради щодо:

— поліпшення вибору методичних прийомів навчання;

— забезпечення вмотивованості і мовленнєвої спрямованості вправ;

— вдосконалення організаційних форм уроку;

— раціональність використання допоміжних засобів навчання;

— поліпшення мовленнєвої поведінки вчителя.

Додаток 7. Зразки документації з практики

Схема звіту з педагогічної практики

Студента _____ групи _____ кафедри
_____ у середній загальноосвітній школі № _____

Груповий методист _____

2. Кількісні характеристики практики:

- кількість відвіданих уроків;
- кількість проведених фрагментів уроків;
- кількість відвіданих виховних заходів;

3. Початковий етап практики (участь у настановчій конференції та груповій бесіді з методистом; знайомство з адміністрацією школи та вчителями початкових класів; знайомство з учнями, матеріальною базою кабінету, можливості забезпечення успішного проходження практики; розташування школи).

4. Навчально-виховна робота (складання індивідуального плану педпрактики, відвідування уроків у вчителя англійської мови; загальна коротка характеристика уроків; проведення фрагментів уроків, виготовлення наочних посібників і допоміжних матеріалів до уроку студентом-практикантом).

5. Проведення позакласної роботи (відвідування позакласних заходів, їх коротка характеристика, проведення позакласного заходу, самоаналіз проведеного заходу).

6. Науково-дослідна робота (опис спостережень, експериментів за темою наукових досліджень, вивчення літератури з теми).

7. Які вміння і навички набули в процесі ознайомчої практики. На що, на вашу думку, слід більше уваги звертати на аудиторних заняттях.

8. Загальні висновки про проходження ознайомчої практики, її значення для формування Васяк педагога. Ваше ставлення до професії вчителя англійської мови. Пропозиції щодо удосконалення змісту й організації ознайомчої практики. Чи отримали Ви задоволення від роботи, які при цьому траплялися труднощі.

Підпис студента-практиканта.

Підпис вчителя.

Дата.